

Број/Број: 03/1-50-1-9-23-7/08
Сарајево/Sarajevo: 16.06.2008.

Члановима Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ

ПРЕДМЕТ: Информација о сусрету чланова Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ са члановима Одбора за безбједност и одбрану Скупштине Републике Црне Горе на граничном прелазу Зупци – Ситница
Веза акт број: 03/1,03/11-05-221/08

Чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ састали су се 11. 06. 2008. са члановима Одбора за безбједност и одбрану Скупштине Републике Црне Горе на граничном прелазу Зупци – Ситница.

Делегацију Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ чинили су: Бранко Зрно, председавајући Заједничке комисије, Слободан Шараба, други замјеник председавајућег, Адем Хускић, Мирко Околић, Иво Миро Јовић и Драго Калабић, чланови Заједничке комисије, те Драгица Хинић, секретар Заједничке комисије, Жељко Грубеша, стручни савјетник, и Јовица Катић, стучни сарадник.

Делегацију Одбора за безбједности о одбрану Републике Црне Горе чинили су: Драган Кујовић, председник Одбора за безбједност и одбрану Скупштине Републике Црне Горе, Велибор Калуђеровић и Борислав Бановић, чланови Одбора.

Сусрету су још присуствовали: Тарик Садовић, министар безбједности БиХ, Винко Думанчић, директор Граничне полиције БиХ, Рамиз Башић, амбасадор Републике Црне Горе у БиХ, Веско Вукадиновић, начелник Управе за граничну полицију, и Зоран Беговић, начелник Управе за цивилну заштиту МУП-а Републике Црне Горе. Испред Мисије ОЕБС-а у БиХ сусрету је присуствовала Јасна Драгичевић.

Предлог за овом врстом сусрета инициран је и прихваћен приликом недавне посјете чланова овог радног тијела нашој земљи, с циљем изналажења модалитета за смањење непотребног администрирања представника граничних служби двије земаље и постизања боље ефикасности у њиховом раду пред предстојећу туристичку сезону, као и постизања бољег разумијевања и сарадње надлежних структура у случају природних катастрофа и несрећа, а прије свега пожара.

Бранко Зрно, приликом овог сусрета, истакао је да БиХ и Република Црна Гора немају отворених питања у области одбране и безбједности, али да ове двије комисије желе дефинисати шта би требало урадити на граничним прелазима између двије државе, те предложити одређене закључке и иницијативе, како би их реализовали представници извршне власти двије државе. Границе између држава морају бити отворене, али када је у питању спречавање криминала, оне морају бити контролисане боље од „шенгенских граница“.

Драган Кујовић навео је да је овај сусрет наставак сарадње која је почела још на Цетињском парламентарном форуму. Навео је да су они свјесни својих могућности у рјешавању питања преласка границе, нарочито током туристичке сезоне, те сарадње у сузбијању организованог криминала и сарадње у гашењу пожара. Проблеми с којима се Црна Гора сусреће су прије свега квалитет опреме и обученост људи. Разматрајући посљедњи годишњи извјештај Управе полиције, Одбор је донио закључак којим предлажу Влади Црне Горе да приликом пројекције буџета издвоји више финансијских средстава за набавку опреме неопходне граничној полицији. Овим сусретом послана је порука јавности двију земаља да ће грађани бити безбједни приликом боравка у тим државама, те да

ће државно границу прелазити брзо, без беспотребног задржавања на њој, уз неопходно поштовање безбједносних принципа.

Слободан Шараба потврдио је да овај састанак треба да покаже на који се начин притисци у љетњем периоду могу свести на минимум, с обзиром на нешто дуже чекање у овом дијелу БиХ на граничним прелазима, нарочито за вријеме љетње туристичке сезоне. Када се из Босне и Херцеговине прелази у Црну Гору, чекање на граници траје и до пола сата, док задржавања приликом уласка у Босну и Херцеговину готово да и нема. Друго питање које грађане највише забрињава јесте наплата путарине за лица која улазе у Црну Гору, а нису њени држављани, и почетак њене примјене. Нагласио је даље да овом приликом жели иницирати могућност изградње заједничког граничног прелаза на овом подручју, чијим би постојањем многи од проблема с којима се данас сусрећу граничне полиције на прелазима између двије земље били знатно мањи.

Тарик Садовић навео је да је сарадња између БиХ и Црне Горе изузетно добра, при чему постоји потреба за рјешавањем одређених проблема техничке природе. Један од тих проблема је свакако нешто дуже чекање и задржавање на граничним прелазима. Навео је праксу у БиХ да се једном годишње, уочи сваке туристичке сезоне, организују заједнички састанци представника граничних полиција Босне и Херцеговине и Републике Хрватске, ради изналагања најбољег начина за рјешавање гужви које се очекују на прелазима између ове двије земље. Како се ова пракса показала изузетно добром, исти принцип рјешавања ових проблема предлаже и представницима Црне Горе. Навео је да сматра да нема потребе да, са оваквим капацитетима какви данас постоје на граничним прелазима, чекања буду тако дуга. Између БиХ и Црне Горе потребно је примијенити тзв. принцип отворених граница, који подразумијева отвореност државне границе за промет људи и свих врста добара, а затвореност за све врсте криминалних активности. Као три кључна проблема на чијем рјешавању обје делегације треба да инсистирају у институцијама власти својих држава навео је: илегалне миграције, шверц високотарифне робе, те кријумчарење дрога. Предложио је да ове двије земље, уз помоћ Европске комисије, у скорије вријеме кандидују заједнички пројекат с циљем спречавања илегалног преласка државне границе запрецавањем споредних путева. На крају је закључио да се Гранична полиција БиХ сусреће са одређеним проблемима и тешкоћама које се прије свега односе на њену кадровску попуњеност и опремљеност, те изразио наду да ће у наредним годинама бити изнађена већа финансијска средства како би граница БиХ била боље покривена и контролисана.

Зоран Беговић истакао је да двије земље морају активно радити на брзом дјеловању у случају природних несрећа и катастрофа. Дјеловања морају бити конкретнија, а системи који уређују ову област морају бити усаглашени у обје земље. Предложио је стога што скорији састанак представника ресорних министарства двију држава како би се договориле конкретније акције на спречавању природних несрећа. Друго питање на које треба обратити пажњу јесте превоз опасних материја, наоружања и војне опреме, те робе двоструке намјене преко државних граница. Промет овакве робе преко државне границе Црне Горе износи близу 4000 тона годишње. У том смислу треба да постоји потпуна контрола и транспарентност промета ове робе, и у сваком тренутку треба тачно знати њено полазиште и коначно одредиште.

Веско Вукадиновић нагласио је да Црна Гора има укупно 28 граничних прелаза путем којих се контролише 840 километара њене државне границе. Говорећи о предстојећој туристичкој сезони и евентуалним гужвама, навео је да би било добро да гужве на граничним прелазима буду у прошлогодишњем обиму, сматрајући да су оне тада биле у нормалним границама. Навео је да ће Црна Гора, с циљем смањења гужви на границама, селективно приступати контроли лица приликом уласка у земљу, на начин да ће бити либералнији однос према путницима у аутобусима, гдје ће бити раније припремљен списак путника, те да ће се селективно контролисати лица која у земљу долазе путничким аутомобилима. Он је такође потврдио да Црна Гора, од 14. јуна ове године, уводи наплаћивање тзв. еколошке таксе за сва возила која улазе у државу. Цијена ове таксе кретаће се у износу од 10 €, 30 € и 50 € за различите врсте моторних возила и вриједиће годину дана од дана наплате. Ипак, нагласио је да вјерује да ће се Црна Гора у почетку сусрести са проблемом наплате ове таксе. Поред овога, од ове године Црна Гора неће дозвољавати унос веће количине хране у државу, нарочито током љетног периода. На свим фреквентнијим граничним прелазима према мору биће постављени контејнери у којима ће се складиштити храна која буде одузета од лица која је покушају унијети на територију Црне Горе. У вези с проблемом недостатка кадра, потврдио је да и Црна Гора има сличан проблем као и БиХ са недовољном попуњеношћу кадром у Граничној полицији, те да често на поједине граничне прелазе, у зависности од гужви на њима, шаљу запослене са других

прелаза као испомоћ. Закључио је да БиХ и Црна Гора морају ријешити и питање имовинскоправних спорова на споредним граничним прелазима.

Винко Думанчић осврнуо се на недавно усвајање Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине, те потврдио да неће бити најављеног штрајка радника Граничне полиције БиХ. Ипак, као проблем везан за овај закон, остаје рјешавање питања трошкова превоза радника Граничне полиције БиХ, али сматра да постоји добра воља да се и ово питање брзо и квалитетно ријешити. Говорећи о запречавању споредних путева на државним границама између двије земље, навео је да је потребно анализирати правну регулативу између БиХ и Црне Горе, те на основу ње ријешити ово питање. Закључио је да граничне полиције двије земље морају интензивно разговарати пред предстојећу туристичку сезону, како би она што безбједније прошла.

Мирко Околић предложио је да се на граничним прелазима обје земље успоставе телефонски бројеви који ће омогућавати грађанима да позивом на тај број сазнају колика је стварна гужва на граници у том тренутку и колико се задржавање очекује приликом преласка. Информисан је потом да ти бројеви постоје код АМС-а.

Након дискусије, предложени су сљедећи закључци и иницијативе:

1. Од надлежних министарстава и полицијских служби двије земље очекује се да пред сваку туристичку сезону одржавају састанке на оперативном нивоу како би се избјегли могући непотребни проблеми, уз примјену принципа отворених граница. При томе, безбједносни аспект и борба против свих врста криминала не смије ниједног тренутка бити доведена у питање.
2. Од надлежних министарстава очекује се да што прије кандидују заједнички пројекат везан за запречавања илегалних прелаза између двије земље ради добијања потребних средстава од Европске комисије, те израде и предложе неопходну правну регулативу у овој области.
3. Од надлежних министарстава двије земље очекује се да у што краћем року одрже састанак у вези са дјеловањем у случају природних несрећа и катастрофа, те хитно сачине план дјеловања који би садржавао евентуално заједничко извиђање терена, заједничко дјеловање у насталим ситуацијама и сл.
4. У вези са прометом опасних материја, оружја и робе двоструке намјене, од надлежних министарстава очекује се да овај процес буде потпуно транспарентан и да се у сваком тренутку зна полазиште и коначно одредиште овакве робе.
5. Представници Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ и Одбора за безбједност и одбрану Црне Горе предлажу надлежним институцијама обје земље да размотре могућност изградње заједничког граничног прелаза Зупци-Ситница, те заједничке граничне прелазе између двије земље гдје год је то могуће.
6. Од надлежних министарстава БиХ и Црне Горе, свако у својој земљи, очекује се да у што краћем року Заједничку комисију за одбрану и безбједност БиХ, односно Одбор за безбједност и одбрану Црне Горе информишу о предузетим активностима на реализовању наведених закључака и иницијатива.

Сусрет је пратио већи број представника принтаних и електронских медија из Босне и Херцеговине и Црне Горе.

Председавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно